

Dèficits als antiavalots de Barcelona i 50 agents investigats: l'auditoria (incompleta) dels Mossos

Interior obre 34 procediments interns per clarificar actuacions en els aldarulls posteriors a la sentència i defensa tenir "més recursos" per gestionar desordres públics

Actuació policial a Barcelona en la segona jornada de protestes per la sentència del Suprem. | Adrià Costa

"La intensitat dels aldarulls, el perllongament en el temps d'unes mobilitzacions generals i la gran desproporció entre manifestants violents i agents van aconseguir tensar l'organització fins a fer arribar, en algun moment, l'estructura en ordre públic a un punt crític". Aquest és l'encapçalament de l'apartat de conclusions de l'auditoria elaborada pels Mossos d'Esquadra (<https://www.naciodigital.cat/noticia/205052/interior/investiga/50/mossos/pels/fets/post-sentencia/suspen/agent/sou/feina>) per clarificar les actuacions durant les protestes contra la sentència del Tribunal Suprem que van proliferar a Catalunya la tardor del 2019. Una auditoria encara incompleta perquè les investigacions estan en marxa, de la mateixa manera les sancions, per ara, brillen per la seva absència: només s'ha suspès un agent de sou i feina per actuacions relacionades amb els aldarulls pel veredict.

Aquestes són les quatre claus d'un informe de 33 pàgines presentat aquest dilluns després de vuit mesos i que, en el seu moment, es va presentar com l'auditoria més gran de la història dels Mossos d'Esquadra. Segons el director del cos, Pere Ferrer, s'han dedicat fins a mil hores de feina per clarificar què va passar als carrers la tardor de l'any passat durant els dies més sísmics

del procés.

1. Investigacions en marxa. N'hi ha un total de 34 que impliquen 50 agents (<https://www.naciodigital.cat/noticia/205052/interior/investiga/50/mossos/pels/fets/post-sentencia/suspen/agent/sou/feina>). Només ha transcendit la suspensió de sou i feina d'un mossos, mentre que la resta estan pendents que es dirimeixi què va passar exactament. La majoria dels casos investigats, segons ha apuntat Ferrer en roda de premsa, es tracta d'actuacions "personals" en "situacions molt concretes" i no de dispositius generals, i tenen a veure amb lesions efectuades a ciutadans. 17 de les actuacions ja es troben judicialitzades.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=HAGCZoX23cc>

Entitats de defensa dels drets humans han enviat a Interior un total de nou casos per excessos en l'ús de la força. Amnistia Internacional en va remetre quatre, mentre que el col·lectiu Irídia en va denunciar cinc, que ja estan als jutjats a instàncies de l'entitat.

2. Debilitats al cos. Ja en la introducció, l'informe assenyala que les jornades prèvies a l'1-O, el referèndum i l'aplicació del 155 han conduït a un "clima d'incertesa política i institucional" que ha motivat una "successió de protestes ciutadanes" a les quals els Mossos s'han hagut d'adaptar. El document especifica tres àmbits en els quals s'hi evidencien debilitats: presa de decisions, gestió de l'ordre públic i àrea de mediació.

Pel que fa a la presa de decisions, el text insisteix que el cos es va veure "perjudicat" per la falta d'informació directa del lloc dels fets, i ho atribueix a les "deficiències i obsolescència en la tecnologia audiovisual". No es va tenir sempre a disposició l'helicòpter, que es va haver de requerir a altres cossos -la Policia Nacional espanyola va col·laborar amb els Mossos aquells dies- o bé al Servei Català de Trànsit. "S'han detectat mancances en els fluxos d'informació bidireccional entre els diferents serveis i els centres de coordinació central", diagnostica l'informe.

En relació a la gestió de l'ordre públic, el document sosté que hi ha "desequilibris" entre les capacitats de la Brimo i l'ARRO -Àrea Regional de Recursos Operatius-, ambdues d'antiavalots. "Aspectes com la formació, l'estructura, l'organització així com l'existència d'una doble dependència jeràrquica dels serveis d'ordre públic dificulten l'acció conjunta en casos de màxima crisi", apunta l'informe, que sosté que les "eines disponibles" no van ser suficients per contenir les mobilitzacions més "violentes".

La mediació, que els Mossos sempre exhibeixen com a tret distintiu de les seves intervencions al carrer -n'han fet bandera, per exemple, al judici a l'Audiència Nacional contra l'anterior cúpula d'Interior pel 20-S i l'1-O-, va "patir dificultats" per trobar "interlocutors vàlids o líders físics" entre els manifestants. "El canvi en els canals de mobilització és un dels motius d'aquestes dificultats", remarca el text.

3. Demanda de més recursos. Una de les propostes que conté l'informe és la de reforçar i centralitzar les unitats d'antiavalots de la regió metropolitana. "Cal revisar la distribució territorial d'aquests serveis", remarca el document. El model de gestió policial en grans concentracions de persones es fonamenta en la Brimo, amb seu central a Sabadell, i les ARRO, que depenen de la respectiva regió policial. L'informe defensa "concentrar la capacitat operativa" allà on és més necessària i, si cal, agrupant serveis especialment en l'àmbit metropolità per fer front als incidents.

Una de les demandes que es recullen en l'informe és la de disposar de més recursos per fer front a situacions com les de la tardor de l'any passat. "És del tot necessari afavorir la recerca de noves eines, estratègies i tàctiques operatives que incrementin el catàleg i ventall de recursos disponibles d'intervenció per garantir el model de distància en la força en el nou escenari de protesta, i que garanteixin l'eficàcia de la intervenció mentre es desenvolupa el dispositiu, així com la investigació posterior", ressalta el text. També s'obre la porta a valorar una ampliació de la plantilla dels antiavalots.

4. Increment dels aldarulls. Entre el 2017 i el 2019, a Catalunya s'han produït fins a 18.200 manifestacions, quasi 17 de mitjana al dia. Van créixer un 80% el 2018 i un 48% durant l'any passat. Les dades que recull Interior assenyalen que les mobilitzacions amb incidents (<https://www.naciodigital.cat/noticia/189412/catalunya/entra/dimensio/desconeguda>) van ser d'un 10% del total en els últims tres anys. Entre el 14 i el 27 d'octubre del 2019, per exemple, es van fer 877 concentracions, la meitat a la regió metropolitana, i en un 19% dels casos hi va haver aldarulls.

5. Qui investiga els fets. La divisió d'afers interns (DAI) és l'encarregada d'esclarir els fets, però no ho fa de manera exclusiva. De fet, la seva tasca ha estat "complementària", tenint en compte que el que s'ha analitzat és la presa de decisions i l'estratègia operativa. El text destaca que, quan es tracta de supervisar, també tenen responsabilitats els comandaments de les unitats, àrees i serveis.

Auditoria interna dels Mossos per les protestes post-sentència

(https://www.scribd.com/document/467373588/Auditoria-interna-dels-Mossos-per-les-protestes-post-sentencia#from_embed) by edicio naciodigital

(https://www.scribd.com/user/488818868/edicio-naciodigital#from_embed) on Scribd